

Neuvoston perustelut: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta (EU) N:o 14/2015 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY sekä verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta

(2015/C 365/02)

I JOHDANTO

1. Komissio antoi ehdotuksensa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisia sähköisen viestinnän sisämarkkinoita ja koko Euroopan yhteen liittämistä koskevista toimenpiteistä, jäljempänä 'TSM-asetus', 11. syyskuuta 2013. Ehdotuksen oikeusperusta on SEUT 114 artikla. TSM-asetuksen tärkeimpiä kohtia olivat muun muassa säännökset sähköisen viestinnän tarjoajia koskevasta EU-valtuutuksesta sekä eurooppalaisia hyödykkeitä (esimerkiksi radiotaajuuksien käytön koordinointi sekä eurooppalaiset virtuaaliset käyttöoikeustuotteet), loppukäyttäjien yhdenmukaisia oikeuksia, tietoverkon neutraaliutta, kansallisten sääntelyviranomaisten valtuuksia, verkkovierailuja ja BEREciä koskevat säännökset.
2. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea äänesti lausunnostaan 21. tammikuuta 2014 ja alueiden komitea puolestaan 30. ja 31. tammikuuta 2014.
3. Euroopan parlamentti äänesti lainsäädäntöpäätöslauselmastaan ensimmäisessä käsittelyssä 3. huhtikuuta 2014 ⁽¹⁾ hyväksyen 233 tarkistusta. Suurin osa TSM-asetuksen kohdista hyväksyttiin. Euroopan parlamentti tarkisti verkkovierailua koskevia säännöksiä poistaakseen viimeistään joulukuussa 2015 verkkovierailujen lisämaksut, joihin sovelletaan kohtuullista käyttöä koskevaa lauseketta. Tietoverkon neutraaliutta koskevia säännöksiä tarkistettiin erityisesti, jotta niihin voitiin sisällyttää tietoverkon neutraaliutta koskeva määritelmä ja rajoittaa operaattoreiden mahdollisuuksia tarjota erikoistuneita palveluita vaatimalla, että verkkokapasiteetti on riittävä niiden tarjoamiseen internetliityntäpalveluiden ohella. Yhdenmukaistettuja eurooppalaisia laajakaistaverkkojen tukkutasen käyttöoikeustuotteita ei hyväksytty ja kuluttajasuojaa koskevien kohtien sanamuotoa muutettiin.

Neuvosto ja Euroopan parlamentti aloittivat neuvottelut sopimukseen pääsemiseksi toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa. TSM-asetuksen tiivis käsittely on johtanut yhteisymmärrykseen, jonka pohjalta keskusteluissa pyritään keskittymään ainoastaan kahteen keskeiseen asiaan: verkkovierailuihin ja verkon neutraaliuteen sekä näihin liittyviin kuluttajan oikeuksiin. EU-valtuutusta, eurooppalaisia hyödykkeitä (muun muassa radiotaajuuksien koordinointi sekä eurooppalaiset virtuaaliset käyttöoikeustuotteet) ja BEREciä koskevia säännöksiä ei hyväksytty.

4. Neuvottelut saatiin menestyksekkäästi päätökseen 30. kesäkuuta 2015, jolloin Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät alustavaan yhteisymmärrykseen kompromissitekstistä.
5. Pysyvien edustajien komitea vahvisti 8. heinäkuuta 2015 TSM-asetusta koskevan kompromissitekstin sellaisena kuin molemmat toimielimet olivat sen hyväksyneet.
6. Tämän jälkeen Euroopan parlamentin ITRE-valiokunnan puheenjohtaja lähetti 16. heinäkuuta 2015 puheenjohtajavaltiolle kirjeen, jossa todetaan, että jos neuvosto toimittaa Euroopan parlamentille virallisesti kantansa sovintunmukaisena ja lingvistijuristien viimeisteltyä sen, hän suosittaa yhdessä esittelijän kanssa täysistunnolle neuvoston kannan hyväksymistä tarkistuksitta parlamentin toisessa käsittelyssä.

II TAVOITE

7. Neuvottelujen tuloksen perusteella tämän asetuksen tavoitteena on vahvistaa yhteiset säännöt tietoliikenteen yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi internetliityntäpalvelujen tarjoamisessa ja turvata loppukäyttäjien oikeudet.
8. Verkkovierailujen osalta tässä asetuksessa vahvistetaan uusi vähittäistason hinnoittelumekanismi unionin laajuisille säännellyille verkkovierailupalveluille verkkovierailujen vähittäistason lisämaksujen poistamiseksi vääristämättä kotimaisia tai vierailuverkon markkinoita.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma, annettu 3. huhtikuuta 2014, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisia sähköisen viestinnän sisämarkkinoita ja koko Euroopan yhteen liittämistä koskevista toimenpiteistä sekä direktiivien 2002/20/EY, 2002/21/EY ja 2002/22/EY ja asetusten (EY) N:o 1211/2009 ja (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta (COM(2013)0627 – C7-0267/2013–2013/0309(COD)).

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYSOINTI

A. Yleistä

9. Täysistuntoäänestyksen jälkeen Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat neuvotelleet päästäkseen sopimukseen toisessa käsittelyssä neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan perusteella, jonka parlamentti voisi hyväksyä sellaisenaan. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kannan tekstissä on otettu täysin huomioon lainsäätäjien välillä aikaan saatu kompromissi.

B. Keskeiset kysymykset

10. Parlamentin kanssa aikaansaadun kompromissin tärkeimmät kohdat ovat seuraavat:

a. Verkkovierailut

11. Sopimuksen mukaan verkkovierailujen lisämaksut lakkautetaan Euroopan unionissa 15. kesäkuuta 2017 alkaen. Kompromississa kuitenkin määritellään kaksi tilannetta, joissa lisämaksujen soveltaminen on edelleen sallittua tiettyjen kriteerien perusteella.

12. Ensinnäkin verkkovierailuoperaattorit voivat soveltaa kohtuullisen käytön politiikkaa estääkseen säänneltyjen vähittäistason verkkovierailupalveluiden vilpillisen tai poikkeavan käytön. Jos kohtuullinen käyttö ylittyy, voidaan soveltaa lisämaksua. Lisämaksu ei saa olla suurempi kuin tukkutaso enimmäishinnat. Komissio määrittelee kohtuullisen käytön politiikkaa koskevat yksityiskohtaiset soveltamissäännöt täytäntöönpanosäädöksessä viimeistään 15. joulukuuta 2016.

13. Toiseksi kotimaan laskutusmallin kestävyuden varmistamiseksi verkkovierailuoperaattorit voivat kansallisen sääntelyviranomaisen luvalla soveltaa lisämaksua erityissä ja poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa ne eivät pysty kattamaan säänneltyjen verkkovierailupalvelujen tarjoamisesta aiheutuvia kokonaiskuluja tällaisten palvelujen tarjoamisesta saatavista kokonaistuloista, mutta tällöinkin vain siltä osin kuin se on välttämätöntä näiden kulujen kattamiseksi.

14. Verkkovierailujen lisämaksujen poistaminen 15. kesäkuuta 2017 edellyttää, että kyseiseen ajankohtaan mennessä hyväksytään lainsäädäntöehdotus, jolla muutetaan tukkutaso enimmäishintoja, joista säädetään nykyisin asetuksessa (EU) N:o 531/2012, tai esitetään toinen ratkaisu, jolla voidaan puuttua tukkutasolla yksilöityihin ongelmiin. Ennen tällaisen lainsäädäntöehdotuksen antamista komissiota pyydetään tekemään selvitys verkkovierailujen tukkumarkkinoista, jotta voidaan arvioida verkkovierailujen vähittäistason lisämaksujen poistamiseen tarvittavia toimenpiteitä.

15. Jotta voidaan siirtyä joustavasti verkkovierailumaksujen poistamiseen, kompromississa säädetään 30. huhtikuuta 2016 alkavasta siirtymäajasta. Tästä päivästä alkaen verkkovierailujen lisämaksut pienenevät huomattavasti. Lisämaksun enimmäismäärä voi tämän jälkeen olla enintään yhtä suuri kuin asetuksen (EU) N:o 531/2012 mukaiset nykyiset tukkutaso enimmäishinnat. Vastaanotettujen puhelujen lisämaksun enimmäismääränä on terminointimaksujen enimmäismäärien painotettu keskiarvo koko EU:ssa. Komissio vahvistaa sen täytäntöönpanosäädöksellä vuoden 2015 loppuun mennessä.

b. Tietoverkon neutraalius

16. Tietoliikenteen yhdenvertaisen ja syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi internetliityntäpalvelujen tarjoamisessa annettujen uusien EU:n laajuisten sääntöjen mukaisesti palvelujen tarjoajilta vaaditaan tulevaisuudessa, että ne kohtelevat internetliityntäpalveluja tarjotessaan kaikkea tietoliikennettä yhdenvertaisesti, syrjimättä, rajoituksitta ja häiriöittä ja riippumatta lähettäjistä, vastaanottajasta, saadusta tai jaetusta sisällöstä taikka käytetyistä tai tarjotuista sovelluksista tai palveluista. Ne voivat käyttää kohtuullisia liikenteenhallintatoimenpiteitä, mutta tällaisten toimenpiteiden on oltava avoimia, syrjimättömiä ja kohtuullisia, eivätkä ne saa perustua kaupallisiin näkökohtiin. Kohtuullisilla liikenteenhallintatoimenpiteillä ei saa seurata tiettyä sisältöä eikä niitä saa pitää voimassa pidempään kuin on tarpeen. Tällaisia kohtuullisia liikenteenhallintatoimenpiteitä pidemmälle menevät toimenpiteet (esimerkiksi palvelunestot ja palvelujen kuristaminen (throttling)) ovat kiellettyjä, tiettyjä harvoja asetuksessa määriteltyjä tapauksia lukuun ottamatta.

17. Sopimukset erityistä laatutasoa edellyttävistä palveluista sallitaan edellyttäen, että näitä palveluita ei voida käyttää tai tarjota internetliityntäpalvelujen korvaamiseksi ja ne eivät heikennä internetliityntäpalveluiden saatavuutta tai laatua loppukäyttäjien kannalta.

c. Loppukäyttäjien oikeudet

18. Avoimen internetiin pääsyn turvaamista ja verkkovierailuja koskevia säännöksiä on täydennetty loppukäyttäjää koskevilla säännöksillä, joiden perusteella loppukäyttäjät voivat tehdä tietoisia valintoja. Esimerkiksi tietoverkon neutraaliuden suhteen internetliityntäpalvelujen tarjoajien olisi ilmoitettava loppukäyttäjille selvästi, millä tavoin liikenteenhallintakäytännöt ja muut kuin internetliityntäpalvelut voivat vaikuttaa internetliityntäpalvelujen laatuun. Palvelujen tarjoajien olisi myös ilmoitettava loppukäyttäjille tavanomaisesti käytettävissä olevasta nopeudesta ja oikeussuojakeinoista, jos vaatimuksia ei noudateta.
19. Verkkovierailujen suhteen asetuksessa säädetään hinnoittelua ja määrää koskevien ehtojen avoimuusvaatimuksista, joita aletaan soveltaa, kun verkkovierailujen lisämaksut on poistettu. Näiden säännösten tavoitteena on vahvistaa verkkovierailuasiakkaiden oikeuksia. Asiakkaille on ilmoitettava erityisesti sovellettavasta kohtuullisen käytön politiikasta tai kulutusmäärien saavuttamisesta.

IV PÄÄTELMÄ

Neuvoston kannassa on otettu täysin huomioon yhteisymmärryksessä komission kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston välillä käydyissä neuvotteluissa aikaansaatu kompromissi. Euroopan parlamentin ITRE-valiokunnan puheenjohtajan pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle osoittama 16. heinäkuuta 2015 päivätty kirje vahvistaa tämän kompromissin.
